

Examenului național de bacalaureat 2023
Proba E. a)
Limba și literatura română

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Îmi risipisem trei ani, în adolescență, prin anticariatele din apropierea cheiului Dâmboviței. Cumpăram cărți puține, și numai foarte ieftine, din pricină că mărunțișul din buzunarele mele era foarte modest. În plus, îmi lipseau criteriile unor lecturi serioase. Nu prea deosebeam ce era esențial de ceea ce era lipsit de importanță. În schimb, îmi plăcea enorm să caut prin rafturile cu cărți, deși multă vreme n-am umblat după ceva anume. Îmi producea satisfacție simpla atingere a unor foi îngălbenite de timp.

Preferam, din câte țin minte, un anticariat unde trebuia să străbați întâi un coridor întunecos, pentru a ajunge într-o cameră slab luminată, unde te izbea, în primul moment, un miros de aer stătut. Anticarul, un bătrân cu obrazul uscat ca de mumie, moțăia în fotoliul uzat din spatele mesei, lăsându-mă să cotrobăi în voie prin rafturi și nu ieșea din muțenie decât pentru a-mi comunica prețul cărții pe care i-o arătam.

În vremea aceea începusem să las la o parte unele lecții, pe care le pregăteam sumar sau nu le pregăteam deloc, ca să mă pot bucura până la ore târzii din noapte de lecturi pe care nu mi le impunea nimeni, iar pe unele nici nu mi le-ar fi recomandat.

Mă comportam ca un tânăr barbar care, văzându-se pătruns în lumea cărților, jefuia la întâmplare ce se nimerea, în loc să mă plimb cu o față sau să iau parte la escapadele organizate de colegii mei, cum ar fi fost normal să fac la acea vârstă, pe mine mă interesau "prostii": de ce nu există doi oameni care să aibă ridurile la fel și dacă "piatra filozofală" a alchimiștilor a fost într-adevăr "piatră" ori altceva. Mă încânta să aflu noutăți uimitoare despre virtuțile atribuite de antici importanți, între care Aristotel și Teofrast, pietrelor prețioase. Smaraldul ar stimula, ziceau ei, memoria, perlele ar îndepărta durerile de cap, safirul ar fi util împotriva mușcăturilor de scorpion și de șerpi, iar topazul ar neutraliza orice lichid în care se află otravă.

Octavian Paler, *Secretul secretelor*, în vol. *Calomnii mitologice*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *nu ieșea din muțenie*. **6 puncte**
2. Menționează numele a doi filozofi antici la care face referire autorul textului. **6 puncte**
3. Precizează modul în care Octavian Paler își alegea cărțile pe care le cumpăra, justificând răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică virtuțile atribuite de filozofii antici pietrelor prețioase. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a lui Octavian Paler, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă preocupările extrașcolare ale adolescenților contribuie la formarea personalității lor, raportându-te atât la informațiile din fragmentul prezentat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, încadrarea în numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul *notațiilor autorului*, valorificând fragmentul de mai jos:

Actul I

George (*umil și speriat*): E într-adevăr ciudat și urât ce-am făcut, dar nu v-am auzit. Vă rog să mă iertați. (*Se ridică.*) Bună seara, doamnă.

Lia (*îl apucă de mânecă, speriată*): De ce plecați? Nu așteptați tramvaiul?

George: Nu. Am să renunț.

Lia: Trebuie să vină dintr-un moment într-altul. Luați loc. (*George se așază.*) Un tramvai așteptat de unul singur e un chin; așteptat în doi e o plăcere. Cine a spus asta?

George (*intrigat*): Cine?

Lia: Nu știu. Probabil că n-a spus-o nimeni. E pur și simplu o reflecție personală.

George (*buimac, își strânge tâmplele în palme*): Da, desigur...

Lia: Vă e rău?

George: Nu.

(Ion Băieșu, *Iertarea*)

Notă: Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografie – 1 punct; punctuație – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Lucian Blaga*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau a două idei poetice;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă

Ordinea încadrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare dintre cele 3 repere/cerințe).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct, logica înlănțuirii ideilor – 1 punct, abilități de analiză și argumentare – 3 puncte, utilizarea limbii literare – 2 puncte, ortografie – 2 puncte, punctuație – 2 puncte, așezare în pagină, lizibilitate – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.